



MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

Zakres i zasady gospodarowania wodami w ramach nowej regulacji Prawo wodne



Mateusz Sztobryn
Departament Zasobów Wodnych
Ministerstwo Środowiska



Nowe Prawo wodne

- Rządowy projekt ustawy uchwalony 20 lipca 2017 r. przez Sejm RP;
- Nowe prawo wodne podpisane przez Prezydenta RP oraz opublikowane w Dzienniku Ustaw w dniu 23 sierpnia 2017 r.;
- **Prawo wodne ma na celu:**
 - wykonanie prawa UE;
 - powołanie nowej jednostki – państwowej osoby prawnej Wód Polskich;
 - wprowadzenie przejrzystego finansowania inwestycji;
 - uregulowanie kwestii administrowania wodami, w tym władztwo w imieniu Skarbu Państwa.



- Pierwsze prawo wodne II RP – ustawa z 19 września 1922 r.;
- Ostatnie prawo wodne w PRL – ustawa z 24 października 1974 r.;
- Pierwsze prawo wodne w III RP – ustawa z 18 lipca 2001 r.:
 - brak systemu finansowania;
 - brak przejrzystych instrumentów finansowych;
 - rozproszone kompetencje;
- Wielokrotne nowelizacje ustawy z 2001 r.

Wprowadzenie instrumentów zapewniających osiągnięcie celów Ramowej Dyrektywy Wodnej:

- **pełna realizacja polityki zlewniowej** gospodarowania wodami wg kryteriów funkcjonalności, bezpieczeństwa, zrównoważonego rozwoju, efektywności ekonomicznej, trwałości ekosystemów i akceptacji społecznej;
- **realizacja zasady zrównoważonego rozwoju**, w tym gospodarcze wykorzystanie wód;
- **zapewnienie trwałego społeczno-gospodarczego rozwoju kraju** oraz konieczności dostępności zasobów wodnych o odpowiedniej jakości i we właściwej ilości;



Wprowadzenie władzy wodnej zgodnie z art. 3 Ramowej Dyrektywy Wodnej i wpływem na sprawy gospodarki wodnej, w tym na:

- planowanie strategiczne;
- ochronę zasobów wodnych;
- kierunki prowadzenia inwestycji na wodach;
- zapewnienie utrzymania urządzeń wodnych;
- zapewnienie osiągnięcia dobrego stanu wód;
- zarządzanie ryzykiem powodziowym oraz jego minimalizacja na wszystkich szczeblach zlewniowego zarządzania zasobami wodnymi.

Nowy system finansowania

Nowy system finansowania gospodarki wodnej powinien:

- **spełniać warunkowość ex ante** dla środków UE na lata 2014-2020;
- **wprowadzić** zgodnie z art. 9 Ramowej Dyrektywy Wodnej system zrównoważonego gospodarowania wodami oparty o **system usług wodnych**;
- **realizować efektywne i sprawne gospodarowanie wodami** w oparciu o elastyczne instrumenty finansowe;
- **zapewnić dostęp do wód** o odpowiednich parametrach jakościowych i we właściwej ilości.

Zawartość nowego prawa wodnego

Ustawa implementuje 8 dyrektyw unijnych, zmienia blisko 50 obowiązujących w Polsce ustaw i zawiera 574 artykuły.

- PRZEPISY OGÓLNE,
- DEFINICJE,
- WODY I JEDNOLITE CZĘŚCI WÓD,
- KORZYSTANIE Z WÓD I USŁUGI WODNE,
- WODY WYKORZYSTYWANE DO KĄPIELI,
- CEL OCHRONY WÓD I CELE ŚRODOWISKOWE,
- ZASADY OCHRONY WÓD,
- OCZYSZCZANIE ŚCIEKÓW KOMUNALNYCH,
- OCHRONA WÓD PRZED ZANIECZYSZCZENIAMI AZOTANAMI ZE ŹRÓDEŁ ROLNICZYCH,
- SUBSTANCJE ZANIECZYSZCZAJĄCE,
- OCHRONA UJĘĆ WODY ORAZ ZBIORNIKÓW ŚRÓDLĄDOWYCH,
- OCHRONA ŚRODOWISKA WÓD MORSKICH,



Zawartość nowego prawa wodnego

- ZARZĄDZANIE RYZYKIEM POWODZIOWYM,
- PRZECIWDZIAŁANIE SKUTKOM SUSZY,
- BUDOWNICTWO WODNE,
- MELIORACJE WODNE,
- GOSPODAROWANIE MIENIEM SKARBU PAŃSTWA, w tym:
 - własność wód i obowiązki ich właścicieli,
 - PGW Wody Polskie,
 - gospodarka finansowa PGW Wody Polskie,
 - gospodarowanie mieniem Skarbu Państwa – Wody Polskie i minister właściwy ds. żeglugi śródlądowej w odniesieniu do dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowych, mieszczących się w konwencji AGN,
 - instrumenty ekonomiczne w gospodarowaniu wodami – opłaty i inne należności.
- ZARZĄDZANIE WODAMI, obejmujące:
 - planowanie,
 - system informatyczny gospodarki wodnej,
 - kontrola gospodarowania wodami,
 - monitoring wód.





Zawartość nowego prawa wodnego

- WŁADZA WODNA, a w tym:
 - minister ds. gospodarki wodnej,
 - służby państwowe – państwowa służba hydrologiczno - meteorologiczna, państwowa służba hydrogeologiczna, państwowa służba ds. bezpieczeństwa budowli piętrzących.
- ZGODA WODNOPRAWNA, czyli:
 - pozwolenia wodnoprawne,
 - zgłoszenia wodnoprawne,
 - oceny wodnoprawne.
- SPÓŁKI WODNE I ZWIĄZKI WAŁOWE,
- ODPOWIEDZIALNOŚĆ ODSZKODOWAWCZA,
- PRZEPISY KARNE,
- PRZEPISY PRZEJŚIOWE I KOŃCOWE.

Kluczowe obszary regulacji

Władza wodna – kluczowa rola ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej, a także:

- kompetencji nadzorczych ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej wobec podległych mu podmiotów,
- powołanie Państwowej Rady Gospodarki Wodnej – organu opiniotawczo-doradczy ministra właściwego do spraw gospodarki wodnej,
- finansowanie państwowej służby hydrologiczno - meteorologicznej, państwowej służby ds. bezpieczeństwa budowli piętrzących oraz państwowej służby hydrogeologicznej przez Wody Polskie.

Powołanie Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie – państwowej osoby prawnej jako podmiotu właściwego w sprawach gospodarowania wodami na obszarze całego kraju.

W skład Wód Polskich wchodzi następujące jednostki organizacyjne:

- Krajowy Zarząd Gospodarki Wodnej z siedzibą w Warszawie;
- regionalne zarządy gospodarki wodnej z siedzibami w: Białymstoku, Bydgoszczy, Gdańsku, Gliwicach, Krakowie, Lublinie, Poznaniu, Rzeszowie, Szczecinie, Warszawie i we Wrocławiu;
- zarządy zlewni;
- nadzory wodne.

W Wodach Polskich wydziela się:

- Pion ochrony przed powodzią i suszą;
- Pion usług wodnych;
- Pion zarządzania środowiskiem wodnym;
- Pion organizacyjny;
- Pion ekonomiczny.

Wykonywania praw właścicielskich Skarbu Państwa przez:

- **Wody Polskie w stosunku do śródlądowych wód płynących oraz wód podziemnych**, z wyłączeniem śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym,
- **minister właściwy do spraw gospodarki morskiej** w stosunku do wód morza terytorialnego oraz morskich wód wewnętrznych,
- **minister właściwy do spraw żeglugi śródlądowej** – w stosunku do śródlądowych dróg wodnych o szczególnym znaczeniu transportowym,
- **parki narodowe** - w stosunku do śródlądowych wód płynących znajdujących się w granicach parku narodowego – na podstawie porozumienia zawartego z Wodami Polskimi,
- **jednostki samorządu terytorialnego** - w stosunku do śródlądowych wód płynących znajdujących się w granicach jednostki samorządu terytorialnego – fakultatywnie na podstawie porozumienia zawartego z Wodami Polskimi,
- **nadleśnictwa** - w stosunku do śródlądowych wód płynących znajdujących się w granicach nadleśnictwa – fakultatywnie na podstawie porozumienia zawartego z Wodami Polskimi.

» **Nowe regulacje w zakresie ochrony przed powodzią:**

- » odstąpienie od zakazów obowiązujących na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią i mechanizmu decyzji zwalniających z tych zakazów,
- » wprowadzenie obowiązku uzgadniania z Wodami Polskimi projektów dokumentów planowania i zagospodarowania przestrzennego w zakresie dotyczącym zabudowy i zagospodarowania terenu położonego na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią.

» **Zmiany w zakresie melioracji wodnych:**

- » zaniechanie podziału urządzeń melioracji wodnych na urządzenia melioracji wodnych podstawowych oraz urządzenia melioracji wodnych szczegółowych,
- » powierzenie Wodom Polskim prowadzenia ewidencji melioracji wodnych w systemie teleinformatycznym.



Kluczowe obszary regulacji

Przepisy administracyjne, w tym:

- **wprowadzenie „zgody wodnoprawnej”** obejmującej pozwolenia wodnoprawne, zgłoszenia wodnoprawne, oceny wodnoprawne, decyzje zwalniające z zakazów na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią (art. 77 ust. 3 i 8 oraz art. 176 ust. 4),
- **wprowadzenie zasady, że organem właściwym do wydawania zgód wodnoprawnych są właściwe organy Wód Polskich**, przy czym dla Wód Polskich zgody wodnoprawne będzie wydawał minister właściwy do spraw gospodarki wodnej,
- **mechanizm przedłużania pozwoleń wodnoprawnych**,
- **wprowadzenie „oceny wodnoprawnej”** – procedury badania wpływu inwestycji lub działań, na możliwość osiągnięcia celów środowiskowych.



Kluczowe obszary regulacji

- » **Wprowadzenie nowych przepisów w zakresie ochrony wód przed zanieczyszczeniem powodowym przez azotany pochodzącymi ze źródeł rolniczych, w tym:**
 - » wprowadzenie jednego programu działań.
- » Zastąpienie katastru wodnego przez **system informacyjny gospodarowania wodami** prowadzony w formie systemu teleinformatycznego.
- » Nowe przepisy dotyczące **kontroli gospodarowania wodami.**



MINISTERSTWO
ŚRODOWISKA

ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

www.mos.gov.pl

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ

Ministerstwo Środowiska